Biblijski divovi

Pentateuh

U ono vrijeme na zemlji bijahu divovi; a i poslije toga, kad sinovi Božji dođoše k kćerima ljudskim, te im one rodiše djecu, postadoše to silni ljudi koji su od davnina bili slavni ljudi. Postanak 6:4

I ondje vidjesmo divove, sinove Anakove, koji potječu od divova; i mi smo u svojim očima bili kao skakavci, i takvi smo bili i u njihovim očima. Brojevi 13:33

Emimci su ondje živjeli u prošlosti, narod velik, brojan i visok kao Anakimi; koji su također smatrani divovima, kao i Anakimi; ali Moapci ih zovu Emimci. Ponovljeni zakon 2:10-11

Ponovljeni zakon 2:19-21
A kad se približiš Amoncima, nemoj ih uznemiravati niti se miješati s njima, jer ti neću dati posjeda od zemlje Amonaca; dao sam je u posjed sinovima Lotovim. (I ona se smatrala zemljom divova; divovi su u njoj živjeli u stara vremena; a Amonci ih zovu Zamzumimi; narod velik, brojan i visok kao Anakimi; ali ih je Jahve uništio pred njima; te su ih protjerali i naselili se na njihovo mjesto.

Jer samo je Og, kralj bašanski, ostao od ostatka divova; gle, njegov je krevet bio željezni; nije li u Rabbatu Amonovih sinova? Devet je lakata bila dugačka, a četiri lakta široka, prema čovjekovom laktu. Ovu zemlju koju smo posjedovali u to vrijeme, od Aroera, koji je uz rijeku Arnon, i polovice gore Gileada s gradovima njezinim, dao sam Rubenovcima i Gadovcima. A ostatak Gileada i sav Bašan, kraljevstvo Oga, dao sam polovini plemena Manašeova; svu regiju Argob, sa svim Bašanom, koji se zvao zemlja divova. Ponovljeni zakon 3:11-13

Povijest

I obala Oga, kralja bašanskoga, koji je bio od ostatka divova, koji su živjeli u Aštarotu i u Edreju, Jošua 12:4

Sve kraljevstvo Oga u Bašanu, koji je vladao u Aštarotu i Edreju, koji je ostao od ostatka divova; jer ih je Mojsije pobio i protjerao. Jošua 13:12

Granica se uspinjala dolinom Hinomovog sina na južnu stranu Jebusejaca, to jest Jeruzalem. Granica se uspinjala na vrh gore koja leži nasuprot Hinomove doline na zapadu, na kraju doline Refaima na sjeveru. Jošua 15:8

A Jošua im odgovori: "Ako si narod velik, idi u šumu i ondje sebi sijeci drveće u zemlji Perižana i Refaima, ako ti je gora Efrajim preuska." Jošua 17:15

Granica se spuštala do kraja gore koja leži pred dolinom Sina Hinomova, a nalazi se u dolini Refaima na sjeveru, i spuštala se u dolinu Hinom, na stranu Jebusija na jugu, i spuštala se do En-Rogela. Jošua 18:16

1. Samuelova 17
1 Filistejci su sakupili svoje vojske za boj i sakupili se u Sokohu, koji pripada Judi, te su se utaborili između Sokoha i Azeke u Efes-Damimu.
2 Šaul i ljudi Izraelovi sabraše se i utaboriše se kod doline Ele i postrojiše se za boj protiv Filistejaca.
3 Filistejci su stajali na gori s jedne strane, a Izraelci na gori s druge strane; a između njih je bila dolina.
4 I izađe junak iz filistejskog tabora, po imenu Golijat iz Gata, visok šest lakata i pedalj.
5 Na glavi je imao mjedenu kacigu i bio je naoružan oklopom; a oklop je težio pet tisuća šekela mjede.
6 Na nogama je imao mjedene oklope za potkoljenice, a među ramenima mjedenu metu.
7 Držak koplja njegova bio je kao tkalačko vratilo, a vrh koplja njegova težio je šest stotina šekela željeza. Pred njim je išao štitonoša.
8 On stade i povika izraelskim četama: “Zašto ste izašli da se postrojite za boj? Nisam li ja Filistejac, a vi Saulove sluge? Izaberite sebi čovjeka i neka siđe k meni.”
9 Ako se bude mogao boriti sa mnom i ubiti me, bit ćemo vam sluge; ako li ga ja nadvladam i ubijem, bit ćete nam sluge i služit ćete nam.
10 Filistejac reče: “Danas prkosim izraelskim vojskama; dajte mi čovjeka da se borimo zajedno.”
11 Kad su Šaul i sav Izrael čuli te Filistejčeve riječi, prestrašili su se i jako se uplašili.
12 David bijaše sin Efraćanina iz Betlehema Judina, koji se zvao Jišaj; i imao je osam sinova. Taj čovjek hodao je među ljudima kao starac u Šaulovo vrijeme.
13 Tri najstarija Jišajeva sina otišla su i slijedila Šaula u boj. Njegova tri sina koji su otišli u boj zvali su se Eliab, prvijenac, drugi Abinadab i treći Šama.
14 David je bio najmlađi, a trojica najstarijih slijedila su Saula.
15 David se vrati od Saula da pase ovce svoga oca u Betlehemu.
16 Filistejac se približavao ujutro i navečer i bio je prisutan četrdeset dana.
17 A Jišaj reče svome sinu Davidu: “Uzmi sada za svoju braću efu prženog žita i ovih deset kruhova pa ih odnesi u tabor svojoj braći.
18 A ovih deset sireva odnesi tisućniku i provjeri kako su tvoja braća i uzmi njihov zalog.
19 Šaul, oni i svi Izraelci bili su u dolini Ela i borili se s Filistejcima.
20 David usta rano ujutro, ostavi ovce čuvaru, uze ih i ode, kako mu je Jišaj naredio; i dođe do jarka, kad je vojska izlazila u boj i vikala za boj.
21 Jer su se Izrael i Filistejci postrojili za bitku, vojska protiv vojske.
22 David ostavi svoja kola u rukama čuvara kola, otrča u vojsku i dođe te pozdravi svoju braću.
23 Dok je on s njima razgovarao, gle, iz filistejskih vojski izađe junak, Filistejac iz Gata, po imenu Golijat, i progovori iste riječi. David ih ču.
24 I svi Izraelci, kad su ugledali čovjeka, pobjegli su od njega i jako se prestrašili.
25 Izraelci rekoše: "Jeste li vidjeli ovog čovjeka koji je izašao? Doista je izašao da sramotiti Izraela. Čovjeka koji ga ubije, kralj će obogatiti velikim bogatstvom, dati mu svoju kćer i osloboditi kuću njegova oca u Izraelu."
26 David reče ljudima koji stajahu oko njega: “Što će se učiniti čovjeku koji ubije ovog Filistejca i skine sramotu s Izraela? Jer tko je taj neobrezani Filistejac da prkosi vojskama Boga živoga?”
27 A narod mu odgovori ovako: “Tako će se učiniti čovjeku koji ga ubije.”
28 Eliab, njegov najstariji brat, čuo je kad je govorio ljudima, i Eliab se razgnjevi na Davida te reče: “Zašto si ovamo došao? I s kim si ostavio ono malo ovaca u pustinji? Znam tvoju oholost i zloću tvoga srca; jer si sišao da vidiš bitku.”
29 A David reče: "Što sam sad učinio? Zar nema razloga?"
30 Okrenu se od njega prema drugome i progovori na isti način. A narod mu odgovori na prijašnji način.
31 Kad su čuli riječi koje je David izgovorio, ispričali su ih Saulu, a on je poslao po njega.
32 A David reče Šaulu: "Neka nitko ne klone srcem zbog njega! Tvoj će sluga ići i boriti se s tim Filistejcem."
33 A Šaul reče Davidu: “Ne možeš ići protiv ovog Filistejca da se boriš s njim, jer ti si još mlad, a on je ratnik od mladosti.”
34 A David reče Šaulu: “Sluga tvoj čuvao je ovce svoga oca, a kad bi došao lav i medvjed te bi ugrabio janje iz stada.”

35 I pođoh za njim, udarih ga i istrgnuh mu to iz usta. A kad se digao na mene, uhvatih ga za bradu, udarih ga i ubih ga.
36 Tvoj je sluga ubio i lava i medvjeda; i ovaj neobrezani Filistejac bit će kao jedan od njih, jer je prkosio vojskama Boga živoga.
37 David reče još: “Jahve koji me izbavio iz šape lava i iz šape medvjeda, on će me izbaviti i iz ruke ovoga Filistejca.” Šaul reče Davidu: “Idi, i Jahve neka bude s tobom!”
38 Šaul naoruža Davida svojom bojnom opremom, stavi mu na glavu mjedenu kacigu i oklop od pletiva.
39 David opaše mač preko oklopa i pokuša poći, jer nije bio iskusan. David reče Šaulu: "Ne mogu ići s ovim, jer nisam iskusio." David ih skinu sa sebe.
40 Uze svoj štap u ruku, izabra pet glatkih kamenčića iz potoka i stavi ih u pastirsku torbu koju je imao, u torbi; a praćka mu je bila u ruci. Tako se približi Filistejcu.
41 Filistejac dođe i približi se Davidu, a čovjek koji je nosio štit išao je pred njim.
42 Kad se Filistejac obazreo i ugledao Davida, prezre ga; jer je bio još mladić, rumen i lijepa lica.
43 Filistejac reče Davidu: "Jesam li ja pas da dolaziš na mene s toljagama?" Filistejac prokle Davida svojim bogovima.
44 Filistejac reče Davidu: “Dođi k meni, dat ću tvoje meso pticama nebeskim i zvijerima poljskim.”
45 Tada David reče Filistejcu: “Ti dolaziš k meni s mačem, kopljem i štitom, a ja dolazim k tebi u ime Gospodina nad vojskama, Boga vojski Izraelovih, kojega si prkosio.”
46 Danas će te Jahve predati u moje ruke; udarit ću te i skinuti ti glavu; i danas ću dati trupla filistejske vojske pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim; da sva zemlja spozna da postoji Bog u Izraelu.
47 I sva će ova skupština znati da Jahve ne spašava mačem i kopljem, jer je bitka Jahvina i on će vas predati u naše ruke.
48 Kad se Filistejac digao i došao približiti Davidu, David se požurio i potrčao prema vojsci da se suoči s Filistejcem.
49 David uze ruku u torbu, izvadi odande kamen, baci ga praćkom i udari Filistejca u čelo, tako da mu se kamen zabio u čelo, te on pade licem na zemlju.
50 Tako David nadvlada Filistejca praćkom i kamenom, udari Filistejca i ubi ga; ali David nije imao mača u ruci.
51 David potrča, stade na Filistejca, uze mu mač, izvuče ga iz korica i ubije ga, odrubivši mu njime glavu. Kad Filistejci vidješe da je njihov junak mrtav, pobjegoše.
52 Izraelci i Judeji ustadoše, vičući i progoneći Filistejce sve do doline i do vrata Ekrona. Ranjeni Filistejci padali su putem do Šaarajima, do Gata i do Ekrona.
53 Izraelci se vratiše iz potjere za Filistejcima i opljačkaše im šatore.
54 David uze Filistejčevu glavu i donese je u Jeruzalem, a oružje njegovu pohrani u šator.
55 Kad je Šaul vidio Davida gdje ide protiv Filistejca, upita Abnera, zapovjednika vojske: "Abnere, čiji je sin ovaj mladić?" Abner odgovori: "Živjela duša tvoja, kralju, ne znam."
56 A kralj reče: "Raspitaj se čiji je sin taj mladić."
57 Kad se David vratio nakon poraza Filistejca, Abner ga uze i dovede pred Saula, držeći Filistejčevu glavu u ruci.
58 A Šaul ga upita: "Čiji si ti sin, mladiću?" A David odgovori: "Sin sam tvoga sluge Jišaja Betlehemca."

I Išbibenob, koji je bio od sinova Diva, čije je koplje težilo tri stotine šekela mjedi, a bio je opasan novim mačem, mislio je da je ubio Davida. Ali Abišaj, sin Sarvijin, priskoči mu u pomoć i udari Filistejca te ga ubi. Tada mu se Davidovi ljudi zakleše: "Nećeš više ići s nama u boj da ne ugasiš svjetlo Izraelovo." Poslije toga opet je izbila bitka s Filistejcima u Gobu. Tada Hušaćanin Sibbehaj ubi Safa, koji bijaše od sinova Diva. I opet je izbila bitka u Gobu s Filistejcima, gdje je Elhanan, sin Jaareoregima, Betlehemca, ubio brata Golijata Gitejca, čija je drška koplja bila kao tkalačko vratilo. I opet je bila bitka u Gatu. Ondje je bio čovjek velika rasta, koji je imao po šest prstiju na svakoj ruci i po šest prstiju na svakoj nozi, ukupno dvadeset i četiri; i on se rodio Divu. Kad je prkosio Izraelu, ubi ga Jonatan, sin Šimee, brata Davidova. Njih četvorica rodila su se Divu u Gatu i pali su od Davidove ruke i od ruke njegovih slugu. 2. Samuelova 21:16-22

Poslije toga izbi rat u Gezeru s Filistejcima. U to vrijeme Hušaćanin Sibbehaj ubi Sipaja, koji bijaše od potomaka Diva, i oni bijahu pokoreni. I opet izbi rat s Filistejcima. Elhanan, sin Jairov, ubi Lahmija, brata Golijata Gitejca, čija je koplja bila kao vratilo tkalačko. I opet izbi rat u Gatu. Ondje bijaše čovjek velika rasta, koji bijaše dvadeset i četiri prsta na rukama i nogama, po šest na svakoj ruci i po šest na svakoj nozi. I on

bijaše sin Diva. Ali kad se on pobunio protiv Izraela, ubi ga Jonatan, sin Šimee, Davidova brata. Oni su se rodili Divu u Gatu i pali su od Davidove ruke i od ruke njegovih slugu. 1. Ljetopisa 20:4-8

Lomi me, lomi me, lomi me, kao div juri na mene. Job 16:14

Apokrifi

Jer junak nije pao od mladića, niti su ga sinovi Titana pobili, niti su ga visoki divovi napali: nego ga je Judita, kći Merarijeva, oslabila ljepotom svoga lica. Judita 16:7

Jer i u stara vremena, kada su ponosni divovi propadali, nada svijeta kojim je vladala tvoja ruka pobjegla je u slaboj posudi i ostavila svim generacijama sjeme naraštaja. Mudrost Salomonova 14:6

Nije se smirio sa starim divovima, koji su pali u snazi svoje ludosti. Propovjednik 16:7

Kao što se loj uzima od žrtve pričesnice, tako je David izabran između djece Izraelove. Igrao se s lavovima kao s kozlićima, i s medvjedima kao s janjcima. Nije li ubio diva dok je još bio mlad? I nije li skinuo sramotu s naroda kad je podigao ruku s kamenom u praćci i oborio Golijatovu hvalisavost? Jer je zazvao Svevišnjeg Gospodina; i on mu dade snagu u desnicu da ubije tog moćnog ratnika i podigne rog svog naroda. Propovjednik 47:2-5

Bili su divovi slavni od početka, koji su bili tako veliki i tako vješti u ratu. Njih Jahve nije izabrao, niti im je dao put znanja: Nego su uništeni jer nisu imali mudrosti i propali su zbog vlastite ludosti. Baruh 3:26-28

Tada se na njegovo mjesto postavio sin Juda, zvani Makabejac. Sva mu braća pomogoše, kao i svi koji su bili uz njegova oca, i veselo se boriše u bitci protiv Izraela. Tako je svom narodu priskrbio veliku čast, obukao oklop kao div, opasao se ratničkom opremom i vodio bitke, štiteći vojsku mačem. U svojim djelima bio je poput lava i poput lava koji riče za plijenom. Jer je progonio zle i tražio ih, spaljivao one koji su mu uznemiravali narod. Zato su se zlikovci sklanjali od straha pred njim i svi koji su činili bezakonje bili su u strahu, jer je spasenje uspjelo u njegovoj ruci. Ožalostio je mnoge kraljeve i obradovao Jakova svojim djelima, i spomen na njega blagoslovljen je zauvijek. Štoviše, prošao je kroz gradove Judeje, uništavajući u njima bezbožnike i odvraćajući gnjev od Izraela. Tako je postao poznat do kraja zemlje i primao je k sebi one koji su bili na rubu propasti. 1. Makabejcima 3:1-9

Enok

I svi ostali zajedno s njima uzeše sebi žene, i svaki izabra sebi jednu, i počeše ulaziti k njima i oskvrnjivati se s njima, i naučiše ih čarolijama i čarolijama, i rezanju korijenja, i upoznaše ih s biljkama. I zatrudnješe i rodiše velike divove, čija je visina bila tri tisuće ela (Elek je sjeverozapadna europska mjerna jedinica, izvorno shvaćena kao lakat, kombinirana duljina podlaktice i ispružene šake. Druge mjere ela su jednake 27-45 inča): Koji su potrošili svu stečevinu ljudi. I kad ih ljudi više nisu mogli uzdržavati, divovi se okrenuše protiv njih i proždiru čovječanstvo. I počeše griješiti protiv ptica i zvijeri i gmazova i riba, i proždirati jedni drugima meso i piti krv. Tada zemlja optuži bezakonike. Henok 7:1-6

I žene su rodile divove, i cijela se zemlja napunila krvlju i nepravdom. Henok 9:9

I odgovori mi i reče, i čuh glas Njegov: Ne boj se, Henoče, pravedniče i pisaru pravednosti! Pristupi ovamo i čuj glas moj. I idi, reci Čuvarima neba, koji su te poslali da posreduješ za njih: Ti trebaš posredovati za ljude, a ne ljudi za vas. Zašto ste ostavili visoko, sveto i vječno nebo i legli sa ženama, oskvrnuli se s kćerima ljudskim i uzeli sebi žene, i činili kao djeca zemaljska, i rodili divove kao svoje sinove? I premda ste bili sveti, duhovni, živeći vječni život, oskvrnuli ste se krvlju žena i rodili djecu krvlju tijela, i, kao djeca ljudska, žudjeli ste za mesom i krvlju kao što to čine i oni koji umiru i propadaju. Zato sam im dao i žene da ih mogu oploditi i od njih imati djecu, da im tako ništa ne nedostaje na zemlji. Ali vi ste prije bili duhovni, živjeli ste vječni

život i besmrtni za sve generacije svijeta. I zato vam nisam odredio žene; jer što se tiče duhovnih nebesa, na nebu je njihovo prebivalište. A sada, divovi, koji su nastali od duhova i tijela, zvat će se zli duhovi na zemlji, i na zemlji će im biti prebivalište. Zli duhovi su izašli iz njihovih tijela; jer su rođeni od ljudi, a od svetih Čuvara je njihov početak i prvobitno podrijetlo; oni će biti zli duhovi na zemlji, i zvat će se zli duhovi. Što se tiče duhova neba, na nebu će im biti prebivalište, ali što se tiče duhova zemlje koji su rođeni na zemlji, na zemlji će im biti prebivalište. I duhovi divova muče, tlače, uništavaju, napadaju, ratuju i čine razaranje na zemlji i uzrokuju nevolje: ne uzimaju hranu, ali ipak gladuju i žeđaju i uzrokuju uvrede. I ti će se duhovi podići protiv djece ljudske i protiv žena, jer su od njih potekli. Henok 15:1-11

Od dana klanja, uništenja i smrti divova, iz duša čijeg će tijela duhovi, izašavši, uništavati bez da će se suočiti s osudom. Tako će uništavati do dana svršetka, velikog suda u kojem će se vijek završiti, nad Stražarima i bezbožnicima, da, bit će u potpunosti završen. Henok 16:1

I ja, Henok, odgovorih i rekoh mu: Gospodin će učiniti nešto novo na zemlji, i to sam već vidio u viđenju, i obznanjujem ti da su u naraštaju moga oca Jareda neki od nebeskih anđela prestupili riječ Gospodnju. I gle, oni čine grijeh i prestupaju zakon, i sjedinili su se sa ženama i činili grijeh s njima, i oženili su se nekima od njih, i s njima rodili djecu. I rodit će na zemlji divove ne po duhu, nego po tijelu, i bit će velika kazna na zemlji, i zemlja će se očistiti od svake nečistoće. Da, doći će veliko uništenje po cijeloj zemlji, i bit će potop i veliko uništenje godinu dana. Henok 106:13-16

Jubileji

I dogodi se kad se djeca ljudska počeše množiti na licu zemlje i rodiše im se kćeri, da ih anđeli Božji vidješe jedne godine tog jubileja, da su lijepi na pogled; i uzeše si žene od svih koje izabraše, i rodiše im sinove i bijahu divovi. Jubileji 5:1

Jer zbog ove tri stvari došao je potop na zemlju, naime zbog bluda u kojem su Stražari, protiv zakona svojih uredbi, bludničili s kćerima ljudskim i uzimali si žene koje god su izabrali: i oni su započeli nečistoću. I rodili su sinove Nafide, i svi su bili različiti, i proždirali su jedni druge. I Divovi su ubili Nafile, a Nafili su ubili Eljo, a Eljo čovječanstvo, i jedan čovjek drugoga. I svaki se prodao da čini bezakonje i prolijeva mnogo krvi, i zemlja se napunila bezakonjem. Jubileji 7:21-23

I ispriča im o sudu divova i sudu Sodomljana, kako su bili osuđeni zbog svoje zloće i umrli zbog svog bluda, nečistoće i međusobnog raspadanja kroz blud. Jubileji 20:5

Ali prije su zemlju Gilead zvali zemljom Refaima; jer je to bila zemlja Refaima, i Refaimi su se ondje rodili, divovi visoki deset, devet, osam, pa sve do sedam lakata. Jubileji 29:9

Zaboravljene knjige Edena

Ljudi me odvedoše na peto nebo i smjestiše me, i ondje vidjeh mnogo i bezbroj vojnika, zvanih Grigori, ljudskog izgleda, i njihova veličina bijaše veća od veličine velikih divova i lica im usahnu, a tišina njihovih usta vječna, i nije bilo službe na petom nebu, i rekoh ljudima koji bijahu sa mnom: Zašto su ovi vrlo usahli i lica im melankolična, a usta tiha, i zašto nema službe na ovom nebu? I rekoše mi: Ovo su Grigori, koji su sa svojim knezom Satanailom odbacili Gospodara svjetla, a nakon njih su oni koji su držani u velikoj tami na drugom nebu, i trojica od njih siđoše na zemlju s Gospodnjeg prijestolja, na mjesto Ermon, i prekršiše svoje zavjete na ramenu brda Ermon i vidješe kćeri ljudske kako su dobre, i uzmeše sebi žene, i oskvrnuše zemlju svojim djelima, koji u svim vremenima svoga doba činiše bezakonje i miješanje, i rađaju se divovi i divni veliki ljudi i veliko neprijateljstvo. I zato im je Bog sudio velikim sudom, i oni plaču za svojom braćom i bit će kažnjeni na veliki dan Gospodnji. Tajne Enoka 18:1-4

Bježite, dakle, djeco moja, od bluda i zapovijedite svojim ženama i kćerima da ne ukrašavaju glave i lica kako bi zavarale razum: jer svaka žena koja se služi tim lukavstvima bit će sačuvana za vječnu kaznu. Jer tako su

zavodile Stražare koji su bili prije potopa; jer dok su ih ovi neprestano gledali, požudjele su za njima i zamislile su čin u svom umu; jer su se promijenili u lik ljudi i ukazivali im se kad su bili sa svojim muževima. A žene su u svojim umovima požudjele za njihovim likovima i rodile divove, jer su im se Stražari prikazivali kao da dosežu čak do neba. Čuvajte se, dakle, bluda; i ako želite biti čista uma, čuvajte svoja osjetila od svake žene. Zavjet Rubenov 2:17-20

Kralja Akora, čovjeka divovskog rasta, nađoh kako baca koplja sprijeda i straga, sjedeći na konju. Podigoh kamen težak šezdeset funti, bacih ga i udarih njegova konja te ga ubih. A otac moj Jakov ubi Beelesata, kralja svih kraljeva, diva snage, visokog dvanaest lakata. Judin zavjet 1:18,22